

สมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่

Digital Competency of Newly Graduated Nurses

ปิตินุช ราชภักดี *

Pitinut Ratchapakdee *

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี อุดรธานี ประเทศไทย 41000

Faculty of Nursing, Ratchathani Udonthani Campus, Udonthani, Thailand 41000

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะดิจิทัลบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 65 คน ที่ทำงานในโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ได้ค่าความสอดคล้องของเครื่องมือ ตั้งแต่ 0.53 ถึง 1.0 และหาค่าความเชื่อมั่นของ 0.84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า พบว่า 1) สมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$ S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.35$ S.D. = 0.61) รองลงมาเป็นการรู้ดิจิทัล ($\bar{X} = 3.07$ S.D. = 0.61) การปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงดิจิทัลทางการพยาบาล ($\bar{X} = 2.90$ S.D. = 0.74) และ การแก้ปัญหาทางการพยาบาลด้วยเครื่องมือดิจิทัล ($\bar{X} = 2.88$ S.D. = 0.71) ตามลำดับ 2) ส่วนความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในสมรรถนะด้านการใช้ดิจิทัลมากที่สุด ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.70) รองลงมาเป็น ด้านการรู้ดิจิทัล ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.69) ด้านการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงดิจิทัล ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 0.96) และด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

คำสำคัญ : บัณฑิตพยาบาล, สมรรถนะดิจิทัล, ความพึงพอใจ

Abstract

The descriptive study was conducted to examine level of the digital competency and stakeholders satisfaction of the digital competency of newly graduated nurses. The sample were 65 stakeholders of graduated nurse in the 2020 academic year and worked from public and private hospitals. Data were collected by questionnaire. The questionnaire was analyzed content validity. The index of item-objective congruence were 0.53-1.00 the Cronbach's Alpha Coefficient were 0.84. Descriptive statistics analysis were used in this study.

The result showed that 1) the digital competency of newly graduated nurses was moderate level when separate parts of the digital competency: it was found that the Digital skill with the highest mean ($\bar{X} = 3.35$ S.D. = 0.61) followed by the digital literacy ($\bar{X} = 3.07$ S.D. = 0.61), the adaptive digital transform in nursing ($\bar{X} = 2.90$ S.D. = 0.74) and the problem solving in nursing with digital tools ($\bar{X} = 2.88$ S.D. = 0.71)

Corresponding Author: *E-mail: pitinut@rtu.ac.th

วันที่รับ (received) 26 ต.ค. 2565 วันที่แก้ไขเสร็จ (revised) 14 ม.ค. 2566 วันที่ตอบรับ (accepted) 23 ม.ค. 2566

2) the stakeholders satisfaction of the digital competency of newly graduated nurses was moderate level ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.70), when separate parts of the satisfaction digital competency it was found that the most satisfaction was digital skill with the highest mean ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.70), followed by the digital literacy ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.69), the adaptive digital transform in nursing ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 0.96) and the least satisfaction was the problem solving with digital tools ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 0.68)

Keywords: Graduated nurses, Digital competency, Satisfaction

บทนำ

เมื่อโลกเปลี่ยนเป็นยุคเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลกระทบโดยตรงต่อสังคมและเศรษฐกิจ เกิดการเปลี่ยนแปลงทั่วโลกสำหรับประเทศไทยเห็นได้จากนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2561-2580 ซึ่งมีเป้าหมายคือ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลสร้างโอกาสทางสังคมอย่างเท่าเทียมด้วยข้อมูลข่าวสารและบริการต่างๆ ผ่านสื่อดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกกลุ่มมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล¹ วิชาชีพพยาบาลก็เช่นกัน จากผลกระทบของเทคโนโลยีและระบบดิจิทัลที่มีต่อระบบการดูแลสุขภาพพยาบาลต้องมีความสามารถด้านดิจิทัลเพื่อบูรณาการปรับเปลี่ยนและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่เข้ากับกิจกรรมทางวิชาชีพการพยาบาล ต้องทำงานผ่านระบบสารสนเทศเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการใช้นวัตกรรม แอปพลิเคชันต่างๆ ที่เกี่ยวกับสุขภาพ รวมถึงการสื่อสารระหว่างสหวิชาชีพผ่านระบบออนไลน์ การวิเคราะห์ข้อมูลทางการพยาบาล การบันทึกทางการพยาบาล และการสืบค้นข้อมูลทางการแพทย์และการพยาบาลเพื่อแก้ปัญหาทางการพยาบาล ซึ่งมีผลกระทบมากขึ้นกับงานประจำของพยาบาล จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้นเพื่อให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงของโลก พยาบาลต้องเป็นผู้ที่มีศักยภาพสูง เพื่อรองรับความคาดหวังของสังคมและกลุ่มผู้ใช้บริการ ดังนั้นเมื่อโลกและสังคมเปลี่ยน พยาบาลควรต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลง พร้อมพัฒนาศักยภาพตนเองในด้านดิจิทัล² ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพในปัจจุบันที่ระบุว่าพยาบาลวิชาชีพจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของตนเองด้านการใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาล ให้มี

คุณภาพและให้ได้สมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ³ และสอดคล้องกับการศึกษา⁴ องค์ประกอบของสมรรถนะดิจิทัลของพยาบาลวิชาชีพพยาบาล ซึ่งพบว่าพยาบาลวิชาชีพต้องมีสมรรถนะทางด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้นทั้งสมรรถนะหลักและสมรรถนะย่อย เพื่อให้พยาบาลวิชาชีพได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะเพียงพอในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อุปกรณ์ดิจิทัลที่ทันสมัยเพิ่มความปลอดภัยและผลลัพธ์ที่ดีขึ้นแก่ผู้รับบริการ⁴

สมรรถนะด้านดิจิทัล (Digital Competency) คือความสามารถในการผสมผสานระหว่าง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเพื่อใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม ปลอดภัย สร้างสรรค์ อิสระ และมีจริยธรรม ได้แก่การทำงาน การแก้ปัญหา การสื่อสาร การจัดการข้อมูล การร่วมมือการสร้างเนื้อหา และความรู้¹ ในวิชาชีพพยาบาลสมรรถนะดิจิทัลพยาบาล หมายถึง ความสามารถทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล การติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ และการทำงานเป็นทีม⁴ ซึ่งสมรรถนะดิจิทัลเกิดขึ้นได้จากการถูกสอน การเรียนรู้ฝึกฝนด้วยตนเอง การอบรมและประสบการณ์ และสามารถวัดได้โดยใช้แบบประเมินและการสังเกต⁵ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนพยาบาลในยุคปัจจุบันหลักสูตรในการผลิตบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ได้มีการกำหนดตามแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลสำหรับคุณวุฒิปริญญาตรีด้านใช้สารสนเทศเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน ในมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านที่ 5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ⁶ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาบัณฑิตให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งความสามารถด้านดิจิทัลเป็นสิ่งที่สะท้อนความสามารถของบัณฑิตที่มีความรู้และทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้ การแก้ไข

ปัญหา การสื่อสาร ตลอดจนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจักษณ์ญาณ เพื่อรู้เท่าทันการใช้งานและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ การสร้างนวัตกรรมและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง¹ บัณฑิตพยาบาลเมื่อจบไปใหม่ต้องจึงควรมีสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทางการพยาบาล

จากที่กล่าวมาข้างต้น คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี ได้เล็งเห็นความสำคัญของสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาลในปัจจุบัน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนมีการประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ด้านที่ 5 เท่านั้น ยังไม่มีการเพิ่มเนื้อหาเรื่องสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาล การกำหนดและการประเมินสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาลในหลักสูตร ทางผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาประกอบกับจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาล พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันสมรรถนะดิจิทัลของพยาบาล⁴ การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลของพยาบาลวิชาชีพไทย⁷ การศึกษาสมรรถนะสารสนเทศและดิจิทัลทางการพยาบาลของผู้บริหารทางการพยาบาล⁸ และการศึกษาปัจจัย คัดสรรที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะสารสนเทศทางการพยาบาล⁹ ซึ่งเป็นการศึกษาสมรรถนะดิจิทัลพยาบาลทั้งสมรรถนะหลักและสมรรถนะย่อย ยังไม่พบการศึกษาถึงระดับสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มที่น่าสนใจและหากจะพัฒนาทักษะนี้ควรเริ่มที่จะพัฒนาตั้งแต่เป็นนักศึกษาพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าผลการศึกษานี้จะนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลเพื่อพัฒนาสมรรถนะดิจิทัล

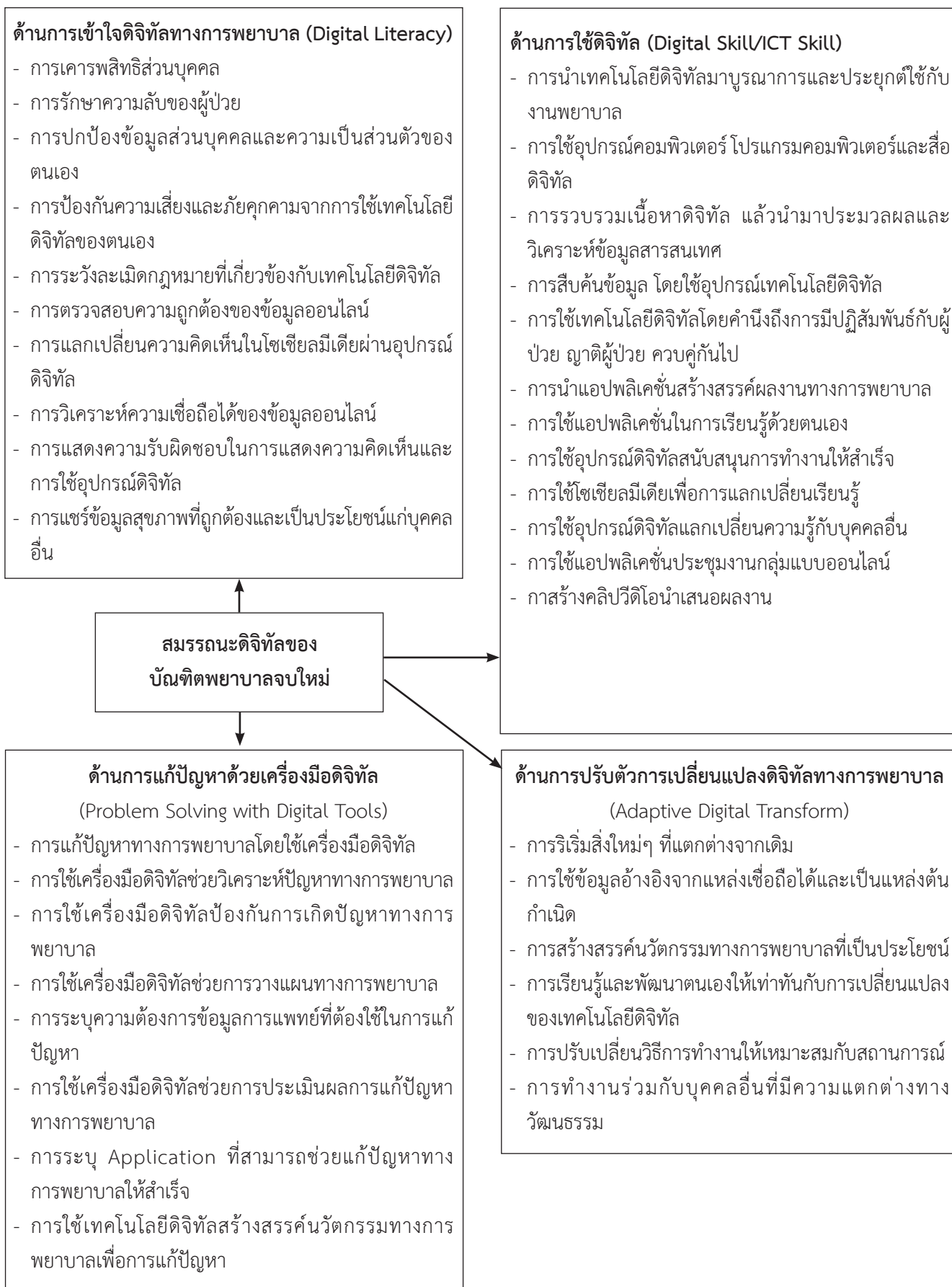
ทางการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมเหมาะสมกับสังคมแห่งดิจิทัลต่อไป และเพื่อเป็นข้อมูลให้องค์กรพยาบาลได้พัฒนาบุคลากรพยาบาลให้มีสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาลเพื่อสามารถทำงานในองค์กรที่มีการปรับเปลี่ยนไปสู่องค์กรดิจิทัล (Digital transformation) ได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่

กรอบแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดตามกรอบสมรรถนะด้านดิจิทัลสำหรับพลเมือง¹ โดยนำมากำหนดสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเข้าใจดิจิทัลทางการพยาบาล (Digital Literacy) 2) ด้านการใช้ดิจิทัล (Digital Skill/ICT Skill) ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล (Problem Solving with Digital Tools) 4) ด้านการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงดิจิทัลทางการพยาบาล (Adaptive Digital Transform) ซึ่งในการประเมินสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ได้แนวคิดจากการประเมินสมรรถนะดิจิทัล⁵ ประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานพยาบาลที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีสมรรถนะดิจิทัลพยาบาลด้านต่างๆ และประเมินจากการตรวจสอบจากผลการปฏิบัติงานพยาบาล จากงานพยาบาลที่ได้รับมอบหมาย ดังแสดงในรูปภาพที่ 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิตในโรงพยาบาลทั้งของรัฐและเอกชนที่อยู่ในตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือผู้แทนและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องให้กับบัณฑิตพยาบาล ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานีวิทยาเขตอุดรธานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 76 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บังคับบัญชา เป็นหัวหน้าแผนกหรือผู้แทนการปฏิบัติงานพยาบาลและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ในโรงพยาบาลที่มีบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 ปฏิบัติงาน จำนวนทั้งหมด 76 คน โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการพิจารณาและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานีวิทยาเขตอุดรธานี วันที่ 6 พฤศจิกายน 2564 หนังสือรับรองเลขที่ 04-11-2564 กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิในการตอบหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จะถูกปกปิดเป็นความลับ ข้อมูลที่ได้จะถูกนำเสนอในภาพรวมโดยไม่อ้างอิงตัวบุคคลและหน่วยงานต้นสังกัด

เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

1. ข้อมูลทั่วไป ของผู้ใช้บัณฑิต ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งงาน สังกัดหน่วยงาน

2. แบบประเมินสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่โดยผู้ใช้บัณฑิต เครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดสมรรถนะดิจิทัลและการทบทวนวรรณกรรม^{1,4,5,6,7,8,9} แบ่งออกเป็น 4 ด้าน 36 สมรรถนะ ได้แก่

1. ด้านการเข้าใจดิจิทัล (Digital Literacy) 10 สมรรถนะ
2. ด้านการใช้ดิจิทัล (Digital Skill/ICT Skill) 12 สมรรถนะ
3. ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล (Problem Solving with Digital Tools) 8 สมรรถนะ
4. ด้านการปรับตัวการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล (Adaptive Digital Transform)) 6 สมรรถนะ

เครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ¹⁰ โดยมีการให้ความหมายและเกณฑ์การให้คะแนนสมรรถนะในแต่ละด้าน ดังนี้ 5 = มีสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาลมากที่สุด 4 = มีสมรรถนะดิจิทัลทางการ

พยาบาลมาก 3 = มีสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาลปานกลาง 2 = มีสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาลน้อย 1 = มีสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาลน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย และเกณฑ์การแปลผลคะแนนระดับสมรรถนะดิจิทัล แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด 3.50-4.49 หมายถึงระดับมาก 2.50-3.49 หมายถึง ระดับปานกลาง 1.50-2.49 หมายถึง ระดับน้อย และ 1.00-1.49 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ โดยมีการให้ความหมายและเกณฑ์การให้คะแนนความพึงพอใจ ดังนี้ 5 พึงพอใจมากที่สุด 4 พึงพอใจมาก 3 มีพึงพอใจปานกลาง 2 มีพึงพอใจน้อย 1 พึงพอใจน้อยที่สุด และเกณฑ์การแปลผลคะแนนระดับความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด 3.50-4.49 หมายถึง ระดับมาก 2.50-3.49 หมายถึง ระดับปานกลาง 1.50-2.49 หมายถึง ระดับน้อย และ 1.00-1.49 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (content validity) ใช้วิธีตรวจสอบโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาล 2 ท่าน อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 1 ท่าน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ค่ารวมค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามสมรรถนะดิจิทัลและความพึงพอใจต่อสมรรถนะดิจิทัล ทั้งฉบับ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.53 ถึง 1.0 การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม (reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีสุดท้าย ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจในข้อคำถามของแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับโดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

การรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่โครงการวิจัยได้รับผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานีวิทยาเขตอุดรธานี ผู้วิจัยทำหนังสือชี้แจงและขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากผู้อำนวยความสะดวกโรงพยาบาลที่บัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 76 คนปฏิบัติงานอยู่ โดยประสานงานกับหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์โดยส่งกลับถึงผู้วิจัย ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ตอบกลับมา ซึ่งมีจำนวน 65 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.52 และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของพยาบาลจบใหม่ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ

2. ระดับสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ ใช้สถิติเชิงพรรณน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไป

พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่ อายุ 30-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.53 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 46.15 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.23 และปฏิบัติงานอยู่ในสังกัดโรงพยาบาลรัฐบาล คิดเป็น ร้อยละ 62.50

2. ระดับสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ (n = 64)

สมรรถนะดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสมรรถนะ
1. ด้านการใช้ดิจิทัล	3.35	0.61	ปานกลาง
2. ด้านการเข้าใจดิจิทัล	3.07	0.61	ปานกลาง
3. ด้านการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงดิจิทัลทางการพยาบาล	2.90	0.74	ปานกลาง
4. ด้านการแก้ปัญหาทางการพยาบาลด้วยเครื่องมือดิจิทัล	2.88	0.71	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	3.05	0.66	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$ S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการใช้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.35$ S.D. = 0.61) รองลงมาเป็น การรู้ดิจิทัล ($\bar{X} = 3.07$ S.D. = 0.61) การปรับตัวการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลทางการพยาบาล ($\bar{X} = 2.88$ S.D. = 0.71)

และการแก้ปัญหาทางการพยาบาลด้วยเครื่องมือดิจิทัล ($\bar{X} = 2.90$ S.D. = 0.74) ตามลำดับ

3. ระดับสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่รายด้าน

3.1 ด้านการเข้าใจดิจิทัล

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยสมรรถนะดิจิทัลด้านการเข้าใจดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ (n = 65)

สมรรถนะดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสมรรถนะ
ด้านการเข้าใจดิจิทัล			
1. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในโซเชียลมีเดียผ่านอุปกรณ์ดิจิทัล	3.76	0.47	มาก
2. การแชร์ข้อมูลสุขภาพที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์แก่บุคคลอื่น	3.25	0.63	ปานกลาง
3. การเคารพสิทธิส่วนบุคคล	3.13	0.80	ปานกลาง
4. การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัวของตนเอง	3.09	0.36	ปานกลาง
5. การรักษาความลับของผู้ป่วย	3.05	0.58	ปานกลาง
6. การแสดงความรับผิดชอบในการแสดงความคิดเห็นและการใช้อุปกรณ์ดิจิทัล	2.96	0.19	ปานกลาง
7. การป้องกันความเสี่ยงและภัยคุกคามจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของตนเอง	2.92	0.63	ปานกลาง
8. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลออนไลน์	2.90	0.75	ปานกลาง
9. การระมัดระวังภัยคุกคามที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล	2.86	0.78	ปานกลาง
10. การวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของข้อมูลออนไลน์	2.74	0.94	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.07	0.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะดิจิทัลด้านการเข้าใจดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$ S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในโซเชียลมีเดียผ่านอุปกรณ์ดิจิทัล

มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.76$ S.D. = 0.47) และการวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของข้อมูลออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.74$ S.D. = 0.94)

3.2 ด้านการใช้ดิจิทัล

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยสมรรถนะดิจิทัลด้านการใช้ดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ (n = 65)

สมรรถนะดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสมรรถนะ
ด้านการใช้ดิจิทัล			
1. การใช้แอปพลิเคชันประชุมงานกลุ่มแบบออนไลน์	3.70	0.71	มาก
2. การสร้างคลิปวิดีโอนำเสนอผลงาน	3.62	0.85	มาก
3. การใช้แอปพลิเคชันในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.60	0.81	มาก
4. การสืบค้นข้อมูล โดยใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัล	3.57	0.65	มาก
5. การใช้อุปกรณ์ดิจิทัลแลกเปลี่ยนความรู้กับบุคคลอื่น	3.54	0.62	มาก
6. การใช้โซเชียลมีเดียเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	3.51	0.60	มาก
7. การใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และสื่อดิจิทัล	3.51	0.53	มาก
8. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลโดยคำนึงถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย ควบคู่กันไป	3.20	0.65	ปานกลาง
9. การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการและประยุกต์ใช้กับงานพยาบาล	3.08	0.57	ปานกลาง
10. การนำแอปพลิเคชันสร้างสรรค์ผลงานทางการพยาบาล	3.01	0.24	ปานกลาง
11. การใช้อุปกรณ์ดิจิทัลสนับสนุนการทำงานให้สำเร็จ	3.00	0.36	ปานกลาง
12. การรวบรวมเนื้อหาดิจิทัล แล้วนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ	2.86	0.74	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.35	0.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะดิจิทัลด้านการใช้ดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$ S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า การใช้แอปพลิเคชันประชุมงานกลุ่มแบบออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.70$ S.D. = 0.71) และการรวบรวมเนื้อหา

ดิจิทัลแล้วนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.86$ S.D. = 0.74)

3.3 ด้านการแก้ปัญหาทางการพยาบาลด้วยเครื่องมือดิจิทัล

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยสมรรถนะดิจิทัลด้านการแก้ปัญหาทางการพยาบาลด้วยเครื่องมือดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ (n = 65)

สมรรถนะดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสมรรถนะ
ด้านการแก้ปัญหาทางการพยาบาลด้วยเครื่องมือดิจิทัล			
1. การระบุความต้องการข้อมูลการแพทย์ที่ต้องใช้ในการแก้ปัญหา	3.07	0.50	ปานกลาง
2. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการพยาบาลเพื่อการแก้ปัญหา	3.05	0.78	ปานกลาง
3. การใช้เครื่องมือดิจิทัลช่วยการวางแผนทางการพยาบาล	2.96	0.56	ปานกลาง
4. การใช้เครื่องมือดิจิทัลป้องกันการเกิดปัญหาทางการพยาบาล	2.90	0.69	ปานกลาง
5. การใช้เครื่องมือดิจิทัลช่วยการประเมินผลการแก้ปัญหาทางการพยาบาล	2.90	0.61	ปานกลาง
6. การระบุ Application ที่สามารถช่วยแก้ปัญหาทางการพยาบาลให้สำเร็จ	2.88	0.62	ปานกลาง
7. การใช้เครื่องมือดิจิทัลช่วยวิเคราะห์ปัญหาทางการพยาบาล	2.80	0.75	ปานกลาง
8. การแก้ปัญหาทางการพยาบาลโดยใช้เครื่องมือดิจิทัล	2.50	1.19	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	2.88	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะดิจิทัลด้านการแก้ปัญหาทางการพยาบาลด้วยเครื่องมือดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$ S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าการระบุความต้องการข้อมูลการแพทย์ ที่ต้องใช้ในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.07$ S.D. = 0.50)

และการแก้ปัญหาทางการพยาบาลโดยใช้เครื่องมือดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.50$ S.D. = 1.19)

3.4 ด้านการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงดิจิทัลทางการพยาบาล

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยสมรรถนะดิจิทัลด้านการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงดิจิทัลทางการพยาบาลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ (n = 65)

สมรรถนะดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสมรรถนะ
ด้านการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงดิจิทัลทางการพยาบาล			
1. การเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล	3.03	0.81	ปานกลาง
2. การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม	3.01	0.51	ปานกลาง
3. การสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการพยาบาลที่เป็นประโยชน์	3.00	0.89	ปานกลาง
4. การใช้ข้อมูลอ้างอิงจากแหล่งเชื่อถือได้และเป็นแหล่งต้นกำเนิด	2.94	0.80	ปานกลาง
5. การปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์	2.76	0.88	ปานกลาง
6. การริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ที่แตกต่างจากเดิม	2.66	0.55	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	2.90	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะดิจิทัลด้านการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงดิจิทัลทางการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$ S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า การเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

($\bar{X} = 3.03$ S.D. = 0.81) และการริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ที่แตกต่างจากเดิม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.66$ S.D. = 0.55)

4. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ (n=65)

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$ S.D.ระดับความพึงพอใจ		
1. ด้านการใช้ดิจิทัล	3.52	0.70	มาก
2. ด้านการเข้าใจดิจิทัล	3.00	0.69	ปานกลาง
3. ด้านการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงดิจิทัล	2.94	0.96	ปานกลาง
4. ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล	2.82	0.68	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.07	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะด้านการใช้ดิจิทัลมากที่สุด ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.70) รองลงมาเป็นด้านการเข้าใจดิจิทัล ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.69) ด้านการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงดิจิทัล ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 0.96) และด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

การอภิปรายผลการวิจัย

1. สมรรถนะดิจิทัลของของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่

จากผลการศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ซึ่งประเมินโดยผู้ใช้บัณฑิตในภาพรวม พบว่าบัณฑิตพยาบาลจบใหม่มีสมรรถนะดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่บัณฑิตพยาบาลที่จบไปใหม่เพิ่งเริ่มเข้าทำงานโรงพยาบาลและเป็นการทำงานกับผู้ป่วยเป็นหลัก ซึ่งในแต่ละสมรรถนะล้วนเป็นสมรรถนะดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล การแก้ปัญหาทางการพยาบาล จึงอาจทำให้ยังไม่คุ้นชินกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงพยาบาล อาจต้องอาศัยเวลาในการพัฒนาสมรรถนะอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มระดับของสมรรถนะ ซึ่งในปัจจุบันพยาบาลวิชาชีพมีการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และสื่อดิจิทัลตลอดเวลา ดังนั้นหากสามารถใช้งานได้อย่างชำนาญจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น⁴ สอดคล้องกับการศึกษา⁹ ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อ

สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน ซึ่งผลการวิจัย พบว่าระดับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง อันเนื่องมาจากการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาสมรรถนะดิจิทัลของของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่เป็นรายด้านพบว่า ด้านการใช้ดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากมีการใช้ในชีวิตประจำวันเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นการรับส่งเมลล์ การติดต่อสื่อสารทางแอปพลิเคชันต่างๆ ผ่านโซเชียล การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น Microsoft office โปรแกรมการนำเสนองานต่างๆ เป็นต้น อีกทั้งในการเรียนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning นักศึกษาได้ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยในการเรียน เช่น การใช้สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ซึ่งในช่วงที่มีการระบาดของโควิด 19 มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้แอปพลิเคชันต่างๆ เช่น Zoom Cloud Meeting, Google Meet, Webex Meeting, Webinar เป็นต้น ในการเรียน การประชุมปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน สอดคล้องกับการศึกษา¹¹ สมรรถนะและความต้องการของอาจารย์พยาบาล อาจารย์พยาบาลบนคลินิกในการสอนในยุคดิจิทัล ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลได้อย่างดีและสามารถใช้ในการดูแลหรือหาข้อมูลได้อย่างปลอดภัย และรักษาข้อมูลไว้ได้ดี ซึ่งเป็นผลให้บัณฑิตพยาบาลที่จบใหม่มาทำงานมี

สมรรถนะดิจิทัลด้านการใช้ดิจิทัลสูงกว่าทุกด้าน ส่งผลทำให้การใช้แอปพลิเคชันในโทรศัพท์มือถือ หรือเครือข่าย สังคมออนไลน์ (social network) ในการติดต่อประสานงานเพื่อการดูแลผู้ป่วยกับบุคลากรทางการแพทย์ หรือญาติผู้ป่วยได้อย่างสะดวกและรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะดิจิทัลของของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการแก้ปัญหาทางการพยาบาลด้วยเครื่องมือดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบัณฑิตยังขาดประสบการณ์ในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล ประกอบกับยังไม่คุ้นชินในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการแก้ปัญหา และในหลักสูตรของสถาบันไม่ได้บรรจุเรื่องของสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาล รวมไปถึงการประเมินสมรรถนะดิจิทัลทั้ง 4 ขั้นปี และสถาบันไม่ได้มีการจัดการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาลให้กับนักศึกษาพยาบาลก่อนจบ ซึ่งเป็นผลทำให้ระดับของสมรรถนะด้านนี้อยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา¹¹ สมรรถนะและความต้องการของอาจารย์พยาบาล อาจารย์พยาบาลบนคลินิกในการสอนในยุคดิจิทัล ผลการศึกษาพบว่า การประยุกต์ใช้ดิจิทัลในการปฏิบัติการพยาบาล การดูแลผู้ป่วยและการแก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษาชั้นปีที่สุดท้ายมีความสามารถด้านนี้น้อย ดังนั้นสถาบันควรให้ความสำคัญกับสมรรถนะดิจิทัลของนักศึกษาในด้านแก้ปัญหาทางการพยาบาลด้วยเครื่องมือดิจิทัล เมื่อพิจารณารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดของแต่ละด้านพบว่า ด้านการริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ที่แตกต่างจากเดิม (ด้านการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงดิจิทัลทางการพยาบาล) ($\bar{X} = 2.66$ $SD = 0.55$) ด้านการรวบรวมเนื้อหาดิจิทัล แล้วนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ (ด้านการใช้ดิจิทัล) ($\bar{X} = 2.86$ $SD = 0.74$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ในระยะต้องมีการปรับตัวต้องจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ อาจจะยังไม่เข้าใจ ต้องมีการเรียนรู้ลักษณะของการทำงาน การประมวลผลการใช้ข้อมูลสารสนเทศ ในการปฏิบัติงานในแต่ละหอผู้ป่วยและหน่วยงาน ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์และระยะเวลาในการปรับตัวและการเรียนรู้ และการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ จะเริ่มมาเมื่อมีประสบการณ์และต้องการการฝึกฝน ส่วนด้านการวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของข้อมูลออนไลน์ (ด้านการเข้าใจดิจิทัล) ($\bar{X} = 2.74$ $SD = 0.94$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ในการทำงานยังน้อย และอาจเนื่องมาจากในปัจจุบันข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ ข้อมูลสารสนเทศทางการพยาบาล ไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพ หรือวิดีโอ

สามารถสืบค้นออนไลน์ได้ตลอดเวลา มีการส่งผ่าน เข้าถึงข้อมูลความรู้ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วตลอดเวลา ซึ่งมีข้อมูลทั้งที่เป็นจริงน่าเชื่อถือและไม่น่าเชื่อถือ ซึ่งบัณฑิตอาจจะนำข้อมูลมาใช้ในการนำเสนอกรณีศึกษา นำเสนองานของหน่วยงานอาจมีการใช้ข้อมูลแบบไม่ได้วิเคราะห์ ทั้งนี้บัณฑิตพยาบาลจะต้องฝึกการสืบค้น การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการดูแลผู้ป่วยและการวางแผนการพยาบาล เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับข้อมูลที่น่าเชื่อถือและการดูแลที่มีประสิทธิภาพ

2. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะดิจิทัลบัณฑิตพยาบาลจบใหม่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสมรรถนะด้านการใช้ดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการเข้าใจดิจิทัล ด้านการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงดิจิทัลและด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากบัณฑิตพยาบาลเพิ่งจบใหม่อาจยังไม่คุ้นชินกับการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการพยาบาล ประกอบกับการเริ่มเข้าปฏิบัติการพยาบาลในช่วงแรกอาจจะให้ความสนใจและตั้งใจในการเรียนรู้ระบบการปฏิบัติการในแต่ละแผนก จึงอาจทำให้สมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาลนี้ยังแสดงออกมาไม่เด่นชัด และช่วงระยะเวลาในการประเมินเป็นช่วงที่เรียนรู้งาน ช่วงเวลาในการประเมินสั้นเกินไป ซึ่งหากประเมินต่อเนื่องอาจจะเห็นผลที่ชัดเจน และเมื่อพิจารณาความพึงพอใจรายด้าน พบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านการใช้ดิจิทัลมากที่สุด เนื่องจากในชีวิตประจำวันใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็น การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่างๆ การสืบค้น การติดต่อสื่อสาร การนำเสนองานการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางโซเชียล สอดคล้องกับการศึกษา¹² สมรรถนะของพยาบาลสารสนเทศที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พบว่าพยาบาลมีค่าเฉลี่ยในทักษะการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสมรรถนะดิจิทัลน้อยที่สุด ได้แก่ การแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระยะเวลาประสบการณ์ในการทำงานยังน้อยในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล โดยใช้เครื่องมือดิจิทัล วิเคราะห์ปัญหา วางแผนการพยาบาล ประเมินผลการพยาบาล รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการพยาบาลเพื่อการแก้ปัญหา

อาจจะยังทำได้ช้าต้องอาศัยระยะเวลา ประสบการณ์เพื่อให้เกิดความชำนาญ ทั้งนี้ควรมีการฝึกอบรมตั้งเริ่มต้นการปฏิบัติงาน รวมถึงการสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลในด้านนี้เพิ่มเติมและอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันผู้ใช้บัณฑิตอาจมีความคาดหวังในด้านนี้มากจึงอาจทำให้ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในด้านนี้น้อยที่สุด เนื่องจากเป็นสมรรถนะที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาทางการพยาบาล เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับการดูแลที่ทันทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งในปัจจุบัน โรงพยาบาลองค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ ที่ให้บริการด้านสุขภาพ มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านการแพทย์และพยาบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัล ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย เข้ามามีบทบาทในการทำงานและการให้บริการ ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญในการแข่งขันของโรงพยาบาล องค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ ในการให้บริการด้านสุขภาพ ซึ่งข้อมูลในความพึงพอใจต่อสมรรถนะดิจิทัลในครั้งนี้ เป็นผลที่ทำให้สถาบันการศึกษา หลักสูตรและครูสอน เกิดความท้าทายในการสอนและเตรียมนักศึกษาพยาบาล สู่ระบบดิจิทัลทางการพยาบาล เพื่อตอบสนองความพึงพอใจแก่องค์กรและผู้ใช้บัณฑิตและเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1.1 สำหรับสถาบันการศึกษาพยาบาล ข้อมูลสมรรถนะดิจิทัลของบัณฑิตพยาบาลจบใหม่ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรเสริมหลักสูตร หรือโครงการ ในการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาลสำหรับนักศึกษาพยาบาล

1.2 สำหรับสถานประกอบการหรือองค์กรวิชาชีพพยาบาล นำข้อมูลนี้ไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะดิจิทัลทางการพยาบาล ก่อนทำเข้าปฏิบัติงานและส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลให้กับพยาบาลที่ปฏิบัติการพยาบาลให้เพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะดิจิทัลของพยาบาลในโรงพยาบาลรัฐและเอกชน เพื่อทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับสมรรถนะดิจิทัลของพยาบาล และติดตามสมรรถนะดิจิทัลตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

References

- Office of the National Digital Economy and Society Commission Ministry of Digital Economy and Society. Digital competence framework for Thai Citizens. 2018. (in Thai).
- Akkadechanunt, T. Nurses' Competency and Public Healthcare Innovations in Thailand 4.0 Era. Journal of Thailand Nursing and Midwifery Council. 2019; 34(1): 5-13. (in Thai).
- Nursing Office. Guidelines for organizing nursing information systems in hospitals. Nonthaburi: Thepphenwanich. 2013. (in Thai).
- Thangkratok, P. A study of digital competency components of Thai professional nurses. Nontaburi School of Nursing, Sukhothai Tham-mathirat Open University; 2018. (in Thai).
- Wongyai, W., & Patpho, M. Digital Competency. Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University; 2021. (in Thai).
- Office of The Higher Education Commission. Announcement of the Higher Education Commission on Guidelines for Compliance National Higher Education Qualifications Framework for Digital Competencies for Bachelor Degrees. Bangkok: Office of the Higher Education Commission. 2018. (in Thai).
- Thangkratok, P., Cheevakasemsook, A., & Angsuchoti, S. A Confirmatory Factor Analysis of Digital Competency of Thai Professional Nurses. Journal of The Royal Thai Army Nurses. 2019; 20(3): 276-85. (in Thai).
- Aunggurpakkarawat, A., Aree, P., & Singchungchai, P. Nursing Informatics and Digital Competencies of First-line Nurse Managers in Tertiary Level Hospitals. The Journal of Faculty of Nursing Burapha University. 2022; 30(1): 113-25. (in Thai).

9. Chusriying, S. Selected factors influencing professional nurse's information technology-competency in Community Hospitals, Regional 12 under the Ministry of Public Health, Thailand [Thesis]. Khon Kaen: Graduate School, Khon Kaen University; 2000. (in Thai).
10. Likert, R. The human organization: its management and value. New York: McGraw-Hill; 1967.
11. Jobst, S., et al. Competencies and needs of nurse educators and clinical mentors for teaching in the digital age a multi-institutional cross-sectional study. Biomed Central Nursing. 2022; 21: 1-15.
12. Ratcha, K., & Volrathongcha, K. Competencies of Nursing Informaticians Working in Community Hospitals in the Northeast Region of Thailand. Journal of Nursing and Health Care. 2019; 37(4): 100-8. (in Thai).